

Factsheet

Een Bibob-tip. Wat nu?

Deze factsheet is bedoeld voor medewerkers van overheidsinstanties die een Bibob-tip hebben ontvangen van het Landelijk Bureau Bibob (LBB) of van het Openbaar Ministerie (OM). Hierna wordt beschreven wat zo'n tip inhoudt en hoe daar vervolg aan kan worden gegeven.

De Wet Bibob

De Wet Bibob¹ is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument om de integriteit van de overheid te beschermen. Bepaalde overheidsinstanties – meestal gemeenten – kunnen in het kader van bijvoorbeeld een vergunning, subsidie of andere beschikking² de achtergrond van een ondernemer en diens zakelijke omgeving (laten) onderzoeken.

Als ernstig gevaar dreigt dat een vergunning wordt misbruikt voor het benutten van crimineel voordeel of het plegen van strafbare feiten, dan kan de bevoegde overheidsinstantie de vergunningaanvraag weigeren of de verleende vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid ongewild criminele activiteiten faciliteert.

Overheidsinstanties kunnen hierbij de hulp van het LBB inschakelen. Als er aanwijzingen zijn dat een vergunning misbruikt kan worden voor criminele doeleinden, kan het LBB door de overheidsinstantie om advies worden gevraagd. Het LBB – dat onderdeel is van de screeningsautoriteit Justis – voert dan een diepgravend onderzoek uit.

Start - Tips van het LBB of van het OM

Een Bibob-procedure begint vaak met een tip van het LBB of van het OM. Het LBB of het OM beschikt dan over informatie over (rechts)personen die verdacht worden van of veroordeeld zijn voor strafbare feiten en betrokken zijn bij een vergunning of een andere beslissing die onder het bereik van de Wet Bibob valt.

De tips van het LBB hebben een expliciete grondslag in artikel 11 van de Wet Bibob. Daar is het volgende bepaald:

“Indien het Bureau beschikt over gegevens die erop duiden dat een

betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten die reeds gepleegd zijn of – naar redelijkerwijs op grond van feiten of omstandigheden kan worden vermoed – gepleegd zullen worden, kan het een bestuursorgaan of een rechtspersoon met een overheidstaak wijzen op de mogelijkheid om eigen onderzoek als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, te doen en eventueel daarna het Bureau om een advies te vragen. In dit artikel wordt mede verstaan onder strafbaar feit een overtreding waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd.”

De tips van het OM hebben een expliciete grondslag in artikel 26 van de Wet Bibob. Daar is het volgende bepaald:

“De officier van justitie die beschikt over gegevens die erop duiden dat een betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten die reeds gepleegd zijn of, naar redelijkerwijs op grond van feiten of omstandigheden kan worden vermoed, gepleegd zullen worden, kan het bestuursorgaan of de rechtspersoon met een overheidstaak wijzen op de mogelijkheid om eigen onderzoek als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, te doen en daarna eventueel het Bureau om een advies te vragen.”

Een tip bestaat inhoudelijk meestal uit een korte brief of e-mail aan de bevoegde instantie. Daarin wordt dan volstaan met de identificatie van de partij en de beschikking waar het om gaat. Tips hoeven inhoudelijk niet gemotiveerd te worden.

Vervolg - Eigen onderzoek

Getipte overheidsinstanties beginnen naar aanleiding van een tip in principe met een eigen onderzoek op grond van de Wet Bibob. Zo'n onderzoek bestaat doorgaans uit:

- het uitreiken van een Bibob-vragenlijst aan de betrokkene;
- onderzoek in open bronnen, waaronder het handelsregister; en
- raadpleging van het Justitieel Documentatiesysteem en navraag bij de politie.

¹ Bibob staat voor bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

² Naast beschikkingen vallen ook beslissingen ten aanzien van vastgoedtransacties en overheidsopdrachten onder de werking van de Wet Bibob.

Vervolg - Advisering door het LBB

Als bestuursorganen op basis van dit onderzoek niet zelfstandig kunnen beslissen maar nog wel risico's vermoeden, kunnen zij vervolgens een advies aanvragen bij het LBB. Een tip van het LBB of van het OM vormt inhoudelijk voldoende aanleiding voor zo'n aanvraag.

Indien sprake is van een tip van het OM zal het LBB voor een advies altijd bij het OM informeren naar de aanleiding voor de tip. Daarnaast kunnen verschillende andere bronnen worden geraadpleegd, waaronder bijvoorbeeld opsporingsdiensten, inspecties,

uitkeringsinstanties en de Belastingdienst. Het LBB zal vervolgens een adviesrapport uitbrengen. Het bevoegde bestuursorgaan beslist uiteindelijk of de beschikking geweigerd of ingetrokken wordt.

Vragen?

Als u vragen heeft naar aanleiding van een concrete Bibob-tip of over de Wet Bibob in het algemeen, dan kunt u contact opnemen met het LBB via 088 - 998 22 50 of bibob@justis.nl.

Colofon

Dit is een publicatie van:
Justis

Juni 2020 | 19410846